

Greening the Heartlands of Coal in Europe

Postřehy z česko-německo-polského dialogu o energetických otázkách

Tento čtvrtek bude v Bruselu zahájen summit EU, na kterém se Česká republika bude podílet na klíčových rozhodnutích o směřování energetické politiky unie do roku 2030. Při této příležitosti představuje Heinrich-Böll-Stiftung publikaci "[Greening the Heartlands of Coal in Europe – postřehy z česko-německo-polského dialogu o energetických otázkách](#)". Podle autorů této publikace mají tři výše jmenované země jednu věc společnou: závislost na uhlí. Společně těží téměř 80% černého a skoro 70% hnědého uhlí v EU a produkuje 55% elektřiny z uhlí v unii. Nicméně v čem se tyto země velmi odlišují, je strategie, se kterou k této závislosti přistupují.

"Zatímco se v Německu intenzivně zabýváme energetickou transformací (Energiewende), tak její dopady na naše evropské sousedy se v diskuzích skoro nikdy neobjevují," kritizuje současnou německou debatu o energetické transformaci **Ralf Fücks**, prezident nadace Heinrich-Böll-Stiftung. "Polsko a Česká republika vidí v energetické transformaci vysoce riskantní projekt," pokračuje Fücks.

V kontextu krize na Ukrajině nedávno polský premiér Donald Tusk varoval před rostoucí závislostí na ruském zemním plynu. Polská vláda považuje podporu těžby domácího břidlicového plynu a výstavbu první jaderné elektrárny jako cestu z této závislosti. Polsko také sází na uhlí, i když v případě černého uhlí se Polsko stalo již dovozcem. Česká republika mezitím plánuje rozšíření jaderné elektrárny Temelín a premiér Bohuslav Sobotka na nedávné návštěvě Německa dal najevo, že považuje cíle EU v oblasti obnovitelných zdrojů energie za příliš ambiciózní. Nejenže tyto různé strategie komplikují dohodu na evropské úrovni, ale vedou také k nedorozumění, zejména pokud jde o výzvy spojené s energetickou transformací. Tato publikace poskytuje informace a analýzy, které vysvětlují odlišné přístupy a debaty ve třech zmíněných zemích.

Přes všechny rozdíly mezi zmíněnými zeměmi autoři publikace přinášejí řadu doporučení, obzvláště pro lepší přeshraniční spolupráci a intenzivní dialog s cílem čelit energetickým a klimatickým výzvám společně. "Dříve nebo později budou všechny tři země postaveny před otázky týkající se přechodu ke klimaticky přátelské energetice a ukončení používání uhlí se všemi spojenými ekologickými a sociálními otázkami. Spolupráce a výměna zkušeností, zejména v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie, se mohou ukázat jako velmi užitečné," říká **Raffaele Piria**, autor studie.

Jan Ondřích, spoluautor studie, k tomu dodává: „Německá energetická transformace je v ČR prezentována spíše negativně. Domnívám se, že nám Energiewende nabízí i mnoho pozitiv, například nižší cenu elektřiny pro české spotřebitele nebo možnost zapojení českých firem do inovativních investic v německé energetice.“

O studii

Tato studie je výsledkem trilaterální expertní skupiny, která se na pozvání nadace Heinrich-Böll-Stiftung a Ecologic Institute v průběhu minulého roku pravidelně setkávala, aby diskutovala vliv německé

energetické transformace na německé sousedy, Polsko a Českou republiku. Skupina expertů se věnovala vnímání německé energetické transformace ve třech zemích, jejímu dopadu na přeshraniční toky elektřiny a důsledkům různých forem podpůrných mechanismů pro obnovitelné zdroje energie.

Věděli jste například, že:

- emise CO₂ na obyvatele jsou v Německu vyšší než v Polsku? (viz. strana 14 a 15)
- Polsko se v roce 2012 stalo čistým dovozcem uhlí a že největší polský producent černého uhlí Kompania Weglova je na pokraji bankrotu? (viz. strana 22)
- 89 procent polských občanů chce více energie z obnovitelných zdrojů? (viz. strana 29)
- ČEZ, investor dvou plánovaných nových reaktorů v Temelíně, žádá po české vládě garance výkupních cen, což by byla částka podstatně vyšší než podpora nových solárních a větrných elektráren v Německu od roku 2014? (viz. strana 20)
- jen dvě procenta dodávek uranu pro evropské potřeby pochází ze zemí EU? (viz. strana 17)

Greening the Heartlands of Coal in Europe – Postřehy z česko-německo-polského dialogu o energetických otázkách

Autor: Raffaele Piria / Spolu-autoři: Aleksandra Arcipowska, Camilla Bausch, Paul Hockenos, Sascha Müller-Kraenner, Jan Ondřích

[Studie je ke stažení v anglickém jazyce.](#) Do českého jazyka je přeložena část publikace ([shrnutí a doporučení](#)).

Kontakty

Eva van de Rakt, ředitelka, Heinrich-Böll-Stiftung, Praha.
Email: eva.vanderakt@cz.boell.org / Tel: +420 774 442 323

Raffaele Piria, energetický expert a hlavní autor studie.
Email: rp@raffaelepiria.eu / Tel: +49 (0)172 695 56 92

Jan Ondřích, energetický expert a spoluautor studie
Email: jan.ondrich@candole.com / Tel: +420 257 532 314